

JAARVERSLAG

2023

**COMMISSIE VAN TOEZICHT BIJ DE
POMPESTICHTING TE NIJMEGEN**

COMMISSIE VAN TOEZICHT
bij de
POMPESTICHTING te NIJMEGEN

INHOUDSOPGAVE

1. Inrichting	3
2. Cijfers	4
3. De toezichthoudende taak	5
4. De adviestaak	13
5. De bemiddelingstaak	14
6. De rechtsprekende taak	15
7. Overige vermeldenswaardige activiteiten en gebeurtenissen	19
8. Algemene conclusie en aandachtspunten	20

Bijlagen:

- 1) overzicht soorten klachten per onderwerp
- 2) totaaloverzicht uit Klaver
- 3) managementoverzicht m.b.t. locaties Nijmegen, Vught en Zeeland

1. Inrichting

De Pompestichting is een particuliere instelling voor forensische psychiatrie. De Pompestichting biedt forensische zorg aan mensen met psychiatrische problemen die met justitie in aanraking zijn geweest of dreigen te komen. Het gaat daarbij om patiënten die ontregelend, grensoverschrijdend en gevaarlijk gedrag vertonen. De behandeling, zorg en beveiliging zijn gericht op delict preventie en op veilig functioneren in de maatschappij.

Sinds 1 januari 2009 is de Pompestichting onderdeel van Pro Persona. Het overgrote deel van de patiënten betreft ter beschikking gestelden als bedoeld in de Beginselenwet verpleging ter beschikking gestelden (Bvt). De Pompestichting is gevestigd op drie locaties. Op locatie Nijmegen is gevestigd de Pompekliniek, een behandelkliniek. Verder is per 1 september 2023 in Nijmegen een longcare afdeling geopend, genaamd Merendael. Formeel valt deze afdeling niet onder de Bvt zodat de Commissie van Toezicht geen betrokkenheid bij deze afdeling heeft. De tweede locatie bevindt zich in Zeeland (N-Br) een locatie voor Langdurig Forensische Psychiatrische Zorg (LFPZ). De derde locatie is in Vught, alwaar de afdeling voor Zeer Intensieve Specialistische Zorg (ZISZ) is gevestigd op het terrein van Penitentiaire Inrichting Vught.

Op 1 januari 2023 was de Commissie van Toezicht als volgt samengesteld:

- voorzitter, mr. J.H.L.M. Sniijders, rechter bij rechtbank Oost-Brabant, lid sinds 1 juni 2021;
- dr. W.J.M. van Hezewijk, psychiater niet praktiserend en voormalig bestuurder GGZ-Breburg, lid sinds 1 oktober 2014;
- mr. J.A.P. Bakker, rechter bij rechtbank Gelderland, lid sinds 1 januari 2018;
- drs. C.W. van Verseveld, arts niet praktiserend en voormalig manager van een Hbo-instelling, lid sinds 1 januari 2018;
- mr. C.A.M. Wentholt, stafjurist rechtbank Oost-Brabant, lid sinds 1 januari 2020;
- drs. A.L.W. van Loenen, voormalig geestelijk verzorger, lid sinds 1 januari 2020;
- drs. C.J.J.G. van Basten, GZ-psycholoog, lid sinds 1 januari 2021;
- L.P. Feijen, behandelcoördinator bij GGZ-instelling, lid sinds 1 januari 2021;
- mr. C.M. Brouwers, advocaat, lid per 1 maart 2022;
- P. Paal, zorgbeleidscoach, lid per 1 september 2022.

Het secretariaat van de Commissie van Toezicht (hierna: de Commissie) werd in het verslagjaar uitgevoerd door mr. N. Lont, verbonden aan de rechtbank Gelderland te Arnhem.

Per 1 januari 2023 is mevr. Sniijders mevr. Henniphof als voorzitter van de Commissie van toezicht opgevolgd.

Verder is op 1 april 2023 als nieuw lid tot de Commissie toegetreden mevr. L.L. Schipstra-Nicolai, werkzaam als reclasseringswerker bij Leger des Heils. Zij vervangt mevr. Van Engelen die per 1 januari 2023 haar lidmaatschap heeft beëindigd.

Met betrekking tot de deskundigheidsbevordering van de leden is gedurende het verslagjaar een training gevolgd. Op 11 april 2023 is vanuit DJJ een cursus “bemiddeling” verzorgd. De Commissie is voornemens om jaarlijks een cursusmiddag in te plannen.

Tijdens het verslagjaar zijn leden in de gelegenheid gesteld om relevante landelijke bijeenkomsten bij te wonen, waaronder het RSJ-congres op 2 november 2023 te Den Haag met als onderwerp “Toen, nu & STRAKS”. Dit congres is bijgewoond door de leden Schipstra en Van Hezewijk. Verder is de Landelijke Dag voor de Commissies van Toezicht, met als thema “Herkennen van grensoverschrijdend gedrag” van zowel het gevangeniswezen als Tbs-klinieken en jeugdinstellingen op 13 november 2023 bijgewoond door de leden Schipstra, Wentholt en Van Verseveld. De secretaris heeft beide bijeenkomsten bijgewoond.

2. Enkele cijfers

- 1) Het aantal (meervoudige) beklagzittingen in 2023 bedraagt:
Nijmegen : 12
Vught : 3
Zeeland : 5
- 2) Het aantal patiënten* per 31 december 2023 bedraagt 249.
- 3) Diverse leden hebben vergaderingen van de overkoepelende patiëntenraad en de bewonersraden van de locaties Nijmegen of Zeeland bijgewoond.
- 4) Het aantal medische klachten van organisatorische aard en het aantal klachten van medisch inhoudelijke aard is niet afzonderlijk bijgehouden. In totaal zijn 20 klachten ingediend die betrekking hebben op de medische verzorging.

* ziet zowel op patiënten verblijvende op de behandellocatie Nijmegen als bewoners/bewoonsters op de LFPZ-locaties Vught en Zeeland.

3. Toezichhoudende taak

3.1 Contacten met de directie

De opstelling van directie werd door de leden van de Commissie als open en constructief ervaren. De directeur, de heer De Vries, trad in het verslagjaar op als vaste vertegenwoordiger van de directie bij de commissievergaderingen bij alle vergaderingen. Bij verhindering is mevrouw Brouns, directeur patiëntenzorg, zijn plaatsvervanger. Tijdens de vergaderingen van april 2023 en november 2023 is door hen samen een toelichting gegeven op de Lange Termijn Visie van de instelling. Voorts was mevrouw Brouns aanwezig tijdens de commissievergadering in juni en juli 2023.

De Commissie vergaderde elke maand met uitzondering van de maand augustus 2023. De Commissie heeft gedurende het verslagjaar tweemaal, namelijk in juli en oktober 2023, voorafgaand aan de vergadering een overleg gehouden zonder aanwezigheid van de directie. In de juli 2023 is door de Commissie plenair gesproken over het Inspectierapport Incidentenonderzoek (verschenen op 13 juni 2023). In oktober 2023 is door de Commissie gesproken over de rol en verwachtingen van leden van de Commissie van Toezicht.

Tot de vaste agendapunten van de vergaderingen behoorden:

- notulen;
- mededelingen van de voorzitter;
- mededelingen van de algemeen directeur;
- maatregelenoverzicht;
- beleidsontwikkelingen ten aanzien van patiënten binnen de inrichting, waaronder media- en middelenbeleid en uitvoering van Telio;
- het verslag van de laatste vergadering van de patiëntenraad;
- de schriftelijke verslagen van de maandcommissarissen over de voorbije maand per locatie;
- uitspraken van de beklagcommissie en beroepscommissie van de Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming (RSJ).

Met de directie is overleg gevoerd over actuele aandachtspunten en ontwikkelingen in de inrichting en de wijze waarop die punten/ontwikkelingen doorwerken.

De volgende onderwerpen zijn in dit kader gedurende het verslagjaar aan de orde geweest in de commissievergaderingen:

1) Naar aanleiding van een gedane uitvraag vanuit DJI inzake signalen van racisme en discriminatie is dit onderwerp gedurende het verslagjaar regelmatig aan de orde gekomen. Vanuit de Commissie is aangegeven dat onderscheid gemaakt dient te worden tussen het vast te stellen ongeoorloofde onderscheid maken en het gevoel dat iemand zich gediscrimineerd voelt.

Naast de ingediende klachten geldt dat dit onderwerp bij de gesprekken met de maandcommissaris aan de orde kan komen en in een beklagprocedure.

Van belang blijft om aandacht te hebben voor signalen van racisme en discriminatie en om dit bespreekbaar te maken. De Commissie acht dit van groot belang en heeft de ingekomen klachten van 2023 voor de verschillende locaties beoordeeld op signalen van racisme/discriminatie. Hetgeen is bijgehouden per klager (zie verder 3.6).

De Commissie heeft gemerkt dat ondanks het spreekuur en de mogelijkheid van bemiddeling en beklag niet alle patiënten en bewoners worden bereikt. De suggestie is gedaan dat de directie ook via de patiëntenraad of bewonersraad, als vertegenwoordiging, navraag kan doen over het onderwerp discriminatie. In de maandelijkse vergaderingen is het onderwerp regelmatig besproken. De “Nota Beleidskader discriminatie en racisme” van DJI is besproken, onder meer over het kunnen aanwijzen van een aandachtsfunctionaris in het kader van discriminatie. Vooralsnog is door de Commissie besloten het op dit moment niet nodig te vinden om een speciale aandachtsfunctionaris aan te wijzen nu elk lid afzonderlijk hierop alert dient te zijn. Vanuit de directie is benoemd – gelet op de eerdere uitvraag – dat dit onderwerp meer gaat worden besproken binnen de instelling om daar bewustwording voor te krijgen.

2) Gedurende het verslagjaar is de Commissie op de hoogte gesteld van de uitkomst van een ingestelde (onafhankelijk) onderzoek aangaande de in het vorige jaarverslag vermelde incidenten, namelijk ontsnapping vanuit de kliniek. In de vergadering van juni 2023 is door de directie een toelichting gegeven op het verschenen rapport Incidentenonderzoek Pompestichting 21 juni 2022. Op verzoek van het Ministerie van Justitie en Veiligheid (Ministerie) is een eerste verbeterplan opgesteld. Het gaat om focus op forensische scherpte en vakmanschap, materiële veiligheid en het goed op orde hebben van werkinstructies en protocollen voor personeel. Er is een verbeterprogramma met 5 hoofdlijnen opgesteld. Door twee externe deskundigen (aangesteld vanuit het Ministerie) zal de voortgang ten aanzien van de aanbevelingen uit het inspectierapport worden gemonitord, eerst voor een jaar met mogelijk een verlenging. Vanuit de directie is toegelicht op welke wijze naar de patiënten de uitkomst van dit onderzoek zijn medegedeeld, namelijk dat zij worden gewezen om in gesprek te gaan met hun mentor, zorgmanager en behandelcoördinator.

In de commissievergadering van juli 2023 is nader ingegaan op het verschenen inspectierapport. Onder meer heeft de Commissie zich de vraag gesteld wat hun rol in deze is nu de Inspectie Veiligheid en Justitie niet met de Commissie heeft gesproken. Namens de directie is benoemd dat de Commissie ook geen specifieke rol heeft (gehad) in deze situatie. Tot deze conclusie is de Commissie zelf ook gekomen. Voorts is met de Commissie een afschrift van een verbeterplan op hoofdlijnen gedeeld. Er zijn al diverse verbeteringen aangebracht, zoals tijdens het terreintoezicht. Er is altijd één beveiliging op het terrein aanwezig en er zijn aanpassingen in de terreintijden ingevoerd. Door de instelling zijn tweeprogramma managers aangesteld om dit traject te begeleiden, onder meer vanwege het verstrekken van rapportages aan de Raad van Bestuur, Raad van Toezicht, Ministerie en extern deskundigen. Door de directie is aangegeven dat de focus meer gericht zal zijn op veiligheid. Er is altijd een spanning tussen veiligheid en zorg (behandeling).

In de daaropvolgende vergaderingen is het verbeterplan als agendapunt opgenomen. De Commissie heeft bij de uitvoering van dit plan continue gekeken naar de consequenties voor de patiënten en bewoners

3) Zoals in voorgaande jaarverslagen reeds is opgemerkt is ook in dit jaar diverse malen gesproken over de (zeer) lange verblijfsduur van een aantal patiënten op de ZISZ-afdeling te Vught. Gedurende het verslagjaar is de populatie op de afdeling grotendeels gelijk gebleven en soms tijdelijk uitgebreid met patiënten van de locatie Zeeland, die een time-out nodig hadden.

Met name het feit dat de patiënten onderling nauwelijks contact met elkaar kunnen hebben, als gevolg van hun individuele problematiek en het gegeven dat zij in beginsel gedurende hun gehele verblijf opvolgende maatregelen van afzondering ondergaan, baart de Commissie zorgen en is een voortdurend punt van aandacht. De Commissie constateert daarbij wel dat de instelling – daar waar mogelijk – streeft naar zo veel mogelijk vrijheden en activiteiten voor bewoners, door onderling contact tussen medepatiënten dan wel contact met gedetineerden van PI Vught en sport of hobby's aan te bieden. In dat opzicht wordt de patiënten op deze manier een zo goed mogelijk perspectief geboden.

Gedurende het verslagjaar is de Commissie geïnformeerd over de uitkomst van een Sire onderzoek over een brandincident veroorzaakt door een bewoner op de ZISZ-afdeling in mei 2022. Met de Commissie zijn de conclusies en aanbevelingen gedeeld middels een gehouden presentatie en is inzage gegeven in het rapport. In het onderzoek zijn acht basis oorzaken genoemd. Verder is een aantal aanbevelingen gedaan en een overige bevinding. In grote lijnen kan worden gesteld dat de bewoner goed in beeld was, dat is ingezet op beheersing van agressie en dat goed is gehandeld volgens de protocollen.

Voorts is gedurende het verslagjaar gemeld dat er tussen het team en de duale leiding wrijving bestond. Door de directie is besloten een onafhankelijk onderzoek te doen naar de onderlinge samenwerking en knelpunten. Het onderzoek betreft een personeelsaangelegenheid. Door de directie is gemeld dat de kwaliteit van zorg aan de bewoners op deze afdeling niet in het geding is (geweest). Gedurende het verslagjaar is de uitkomst van dit onderzoek met de Commissie gedeeld.

Uiteindelijk heeft dit geleid tot het (zelfgekozen) vertrek van de duale leiding. Voorts is gemeld dat de aansturing van het team meer vanuit het management van de LFPZ zal komen en dat er meer uitwisseling komt met de locatie Zeeland.

Gedurende het verslagjaar is diverse malen gesproken over een extra tv-pakket op deze afdeling in navolging van de locaties Zeeland en Nijmegen (middels invoering van Telio). De instelling is bereid om bepaalde kosten voor aanschaf op zich nemen. Wel dient bekeken te worden of dit technisch haalbaar is op de locatie Vught. In het komende verslagjaar zal de Commissie aandacht blijven besteden aan dit onderwerp, en toezien op het blijven bieden van kwaliteit van leven, met name aan de bewoners die veelal op hun kamer verblijven. De betrokken maandcommissarissen bezoeken geregeld de afdeling, maar vanwege de (psychische) conditie van de patiënten is direct contact niet altijd mogelijk en/of wenselijk. Het personeel op deze afdeling is zeer betrokken en weet vaak een bijzondere en bewonderenswaardige band met hen op te bouwen, hetgeen ten goede komt aan de sfeer op de afdeling.

4) In diverse vergaderingen is melding gemaakt van (heftige) incidenten, zowel binnen de instelling als ook landelijk bij andere Tbs-instellingen. In het bijzonder is aandacht besteed aan een onttrekking aan de begeleiding van een patiënt tijdens een (fiets)verlof vanaf de locatie Nijmegen. Bij elk incident wordt kritisch nagegaan of forensische scherpste is gemist. De Commissie heeft een nadere toelichting gekregen op de gang van zaken rond dit incident. Tot slot is de Commissie gedurende het verslagjaar geïnformeerd over andere bijzondere voorvallen, waaronder overlijdens van een aantal patiënten.

5) Er is gedurende het verslagjaar niet gebleken van structurele problemen met de personele bezetting op de verschillende locaties. De directie heeft aangegeven dat er voortdurend wordt geïnvesteerd in het aantrekken en behouden van personeel, omdat het moeilijk is goed opgeleid personeel te vinden. De Commissie is steeds geïnformeerd over de geplande rooster technische aanpassingen als gevolg van vakanties in combinatie met ziekteverzuim onder personeel. Op de locatie Nijmegen werden patiënten in de zomerperiode in het weekend (in plaats van één dag) later uitgesloten en eerder ingesloten. Op de locatie Vught zijn de in- en uitsluittijden zowel door de weeks als in het weekend aangepast vanaf medio juli tot en met eind september 2023.

Op de locatie Zeeland gebeurde dit alleen in het weekend, één of beide dagen. Door vooraf deze aanpassingen te doen werd de inzet van noodscenario's voorkomen. Voorts is op deze locatie gedurende de vakantieperiode het aanbod dagbesteding beperkt. Het vrijgekomen personeel werd ingezet op andere plekken, zowel op de afdeling als ook bij de activiteitenbegeleiding. De directie deed deze aanpassingen waar mogelijk in overleg met patiënten.

De directeur heeft aangekondigd dat hij per 1 mei 2024 zijn functie zal neerleggen. De procedure voor zijn opvolging is in gang gezet.

6) Gedurende het verslagjaar is (wederom) aandacht besteed aan de regeling van de dwangbehandeling. Bij het secretariaat is zesmaal een melding voorgenomen a-dwangbehandeling ontvangen vanuit de instelling. Tegen de voorgenomen meldingen is door de Commissie geen bezwaar gemaakt. Het secretariaat werd steeds vooraf en tijdig op de hoogte gesteld van een voornemen en de maandcommissaris was telkens in de gelegenheid om de patiënt onverwijld te bezoeken. De voorzitter reageerde schriftelijk binnen de gestelde termijn. Verder heeft de Commissie meldingen ontvangen van diverse verlengingen van reeds lopende a-dwangbehandelingen. Op grond van de wettelijke bepalingen kan in die gevallen worden volstaan met een melding aan de Commissie. In het verslagjaar zijn voor drie patiënten (maandelijks) meldingen voor een b-dwangbehandeling ontvangen. In totaal zijn 10 klachten ontvangen die allemaal betrekking hadden op verlenging van een a-dwangbehandeling. Er zijn geen klachten ontvangen ten aanzien van een opgelegde b-dwangbehandeling.

7) Gedurende het verslagjaar is aandacht besteed aan de Lange Termijnvisie van de Pompestichting. De komende jaren zal de druk op de tbs-capaciteit (nog) groter worden. Op dit moment wachten nog 120 passanten op plaatsing ondanks toename van de capaciteit. In het veld wordt gekeken hoe dit op te lossen, zowel gebouwend als op personeelsgebied. Voorts is de uitstroom moeilijker dan wel vindt uitstroom plaats naar longcare wonen. Zo is binnen de instelling een longcare voorziening als uitstroom voorziening gerealiseerd. Dit betreft de eerdergenoemde afdeling Merendael. Als schakel tussen deze longcare-afdeling en behandelkliniek is het loge gebouw aangepast om zo de (patiënt) stromen beter te controleren. Daarnaast is aandacht besteed aan het belang van implementatie van het kwaliteitskader binnen de gehele sector. In het vorige jaarverslag is gemeld dat dit kader met de Commissie is gedeeld. De sector heeft tot eind 2028 de tijd om dat kwaliteitskader in te voeren. Voorts is aandacht besteed aan het vastgoed voor de komende 10 tot 15 jaar en zal een plan worden gemaakt aan de hand van de status van de verschillende gebouwen. Zo zal voor de locatie Zeeland het woongebouw blijven staan, maar zal het gebouw Delta (dagbesteding) worden aangepakt. Als tweede deel zal worden gekeken naar facilitair- en het managementgebouw.

Voor de locatie Nijmegen geldt dat Delta (dagbesteding) op het terrein zal worden gebouwd, bestemd voor dagbesteding en de facilitaire dienst. Verder wordt gekeken of de behandelafdelingen gerenoveerd moeten worden of dat er nieuwbouw voor in de plaats komt. Wat betreft de afdeling in Vught wordt gemeld dat deze locatie in het verleden groter was dan de huidige zes plaatsen. Voorheen verbleven er ook pre-passanten, alleen is dat niet meer toegestaan binnen een PI. De ZISZ-afdeling kan niet weg van deze locatie. Op dit moment kan er niet goed worden afgeschaald en is de overgang naar Zeeland te groot. Verder kunnen bewoners van de ZISZ-afdeling niet elders heen gelet op de mate van beveiliging die nodig is. Vanuit het Ministerie is er de wens om meer ZISZ-plaatsen te realiseren, alleen is de vraag waar en op welke wijze.

8) Gedurende het verslagjaar zijn diverse thema's aan de orde gesteld, onder meer:

- de hygiënische situatie op de locatie Zeeland;
- het al dan niet inzetten van bewoners als afdelingsreiniger;
- de tijdelijke toegang tot internet in plaats van de toegestane White List;
- aanpassing in organisatie rondom het afnemen van urinecontroles (uc's) nu alle uc's door de instelling worden gescand en doorgestuurd worden naar het laboratorium;
- het aanzeggen van uc's;
- het onvolledige aanleveren van overzichten maatregelen;
- de invoering van inbound bellen via Telio op de kamer door gescreend netwerk op de locatie Nijmegen;
- het leefklimaat voor patiënten/bewoners op de verschillende locaties.

9) De Commissie heeft gedurende het verslagjaar alsnog het jaarverslag 2021 en het jaarverslag 2022 van de Incidentencommissie ontvangen. In beide jaarverslagen blijft het aantal gemelde incidenten bij de verstrekking van medicatie nog hoog, al is het procentuele aantal marginaal. Verwacht wordt dat dit niet substantieel lager kan worden nu het aantal verstrekkingen van medicatie blijft toenemen.

Helaas heeft de Commissie, ondanks het herhaaldelijk opvragen daarvan, geen jaarverslagen voor 2021 en 2022 van de Commissie Middelen en Maatregelen mogen ontvangen. De Commissie hoopt dat zowel de jaarverslagen van de Incidentencommissie als Commissie Middelen en Maatregelen voortaan tijdig aan de Commissie worden verstrekt, nu op die wijze inzicht wordt gegeven in de gevoerde processen. Juist nu gedurende het verslagjaar het overzicht maatregelen regelmatig niet volledig was. Door de directie is gemeld dat het niet (tijdig) opnemen van de maatregelen in het overzicht te maken had met vertrek van personeel dan wel dat niet in alle systemen de opgelegde maatregelen werden ingevoerd. De Commissie zal dit in het komende verslagjaar blijven monitoren.

10) Aan het begin van het verslagjaar is de Commissie, naar aanleiding van een passage uit een uitspraak van de beklagcommissie, nader geïnformeerd. De passage zag op de situatie dat op het moment dat een verpleegde eerder wordt ingesloten, niet zijnde op grond van zijn behandelplan, hij wordt beperkt in zijn bewegingsvrijheid, waardoor het nodig is om altijd een schriftelijke maatregel op te maken, de verpleegde te horen en de maatregel uit te reiken, zodat duidelijk wordt waarop de beperking van zijn bewegingsvrijheid ziet en welk rechtsmiddel kan worden aangewend.

Vanuit juridische zaken is gesteld dat geen sprake was van een ontvankelijke klacht (geen beklagwaardige beperking van de bewegingsvrijheid) en dat op grond van de Bvt oplegging van een maatregel niet vereist was.

Vanuit de Commissie is toegelicht dat bij een insluiting een beperkende maatregel moet worden opgelegd, ook op het moment dat iemand die dag al vier uur op de afdeling met medeverpleegden heeft doorgebracht, nu op het moment van insluiting vrijheden worden beperkt. Door juridische zaken is verduidelijkt dat insluiten geen maatregel op grond van de Bvt vereist, zoals dat wel het geval is bij de oplegging van een maatregel van afdelingsarrest of een separatie. Een maatregel van afzondering is aan de orde op het moment dat een verpleegde minder dan vier uur uitsluitijd op de afdeling heeft. Patiënten worden dagelijks in- en uitgesloten, alleen als die 4 uur niet wordt gehaald dan volgt op grond van de wet een maatregel. Op de vraag van de Commissie om, ter verduidelijking, wel een maatregel op te stellen, is door de jurist aangegeven dat moet worden gekeken naar de toegevoegde waarde, zoals bijvoorbeeld bij een korte interventie.

3.2 Verslagen maandcommissaris

In verslagen van de maandcommissarissen is beschreven met welke vragen en klachten de patiënten zijn gekomen en op welke wijze bemiddeling heeft plaatsgevonden. Voorts besteedt de maandcommissaris aandacht aan algemene problemen en aan de sfeer op de verschillende afdelingen. De maandcommissarissen hebben regelmatig overleg met de zorgmanagers. De verslagen van de maandcommissaris worden in de commissievergadering besproken

3.3 Afdelingsbezoek

In het verslagjaar hebben maandcommissarissen zich op de afdelingen van alle locaties kunnen begeven. In beginsel zijn alle maandcommissarissen gekoppeld aan een locatie. Zoals in het vorige jaarverslag is gemeld is voor de locatie Nijmegen besloten om te onderzoeken of daar de rol van de maandcommissaris anders kon worden ingevuld. Tijdens het verslagjaar zijn de maandcommissarissen van de locatie Nijmegen gekoppeld aan één of meerdere afdelingen en wordt door hen een eigen invulling gegeven aan het contact dat zij hebben met die afdeling. Gedurende het verslagjaar is deze werkwijze geëvalueerd en is besloten om deze koppeling te continueren. Deze koppeling van een maandcommissaris aan een afdeling staat los van ingeplande spreekuren voor de maandcommissaris.

3.4 Contacten met de patiëntenraad/bewonersraad

De commissie heeft met belangstelling kennisgenomen van de verslagen van de vergaderingen van de patiëntenraad en de bewonersraad. Verder is het Jaarverslag bewonersraad locaties Nijmegen en Zeeland 2022 ontvangen. Gedurende het verslagjaar hebben verschillende commissieleden vergaderingen bijgewoond van zowel de bewoners- als de patiëntenraad. Zo hebben commissieleden op de locaties Nijmegen en Zeeland de bewonersraad bijgewoond om een nog uit te brengen folder van de Commissie van Toezicht in concept voor te leggen. Echter het is toen niet tot een inhoudelijke bespreking gekomen.

De raden zijn alsnog in de gelegenheid gesteld om schriftelijk een terugkoppeling te geven. Daarop is geen reactie ontvangen.

De Commissie heeft vanuit de bewonersraad Nijmegen een verzoek ontvangen om een standpunt in te nemen over een ontvangen brief met als inhoud dat gedurende drie maanden de afdelingsdeuren gesloten blijven en dat dit niet in het belang van het (leef)klimaat binnen de kliniek is. Deze brief is in de vergadering met de directie besproken. De Commissie heeft per brief gereageerd en aangegeven dat over de invoering van dit beleid geen standpunt wordt ingenomen nu dit niet tot het takenpakket van de Commissie behoort.

Gedurende het verslagjaar zijn maandcommissarissen benaderd over de gang van zaken rond de verkiezingen voor de bewonersraad op de locatie Nijmegen nu bleek dat de kandidaatstelling van patiënten niet op juiste wijze was verlopen. Tijdens diverse vergaderingen is door de directeur een terugkoppeling gegeven op het gehele proces. Aan het eind van het jaar zijn de bewonersraden/ patiëntenraad herkozen.

3.5 Bijwonen overleg zorgmanagers

De maandcommissarissen op de locaties Nijmegen, Zeeland en Vught hebben daar waar kon overleg met zorgmanagers gevoerd. Dit overleg acht de Commissie zinvol in het kader van de bemiddelingen, omdat de zorgmanager het eerste aanspreekpunt is.

In eerdere jaarverslagen is over de invulling van het maandcommissariaat op de locatie Nijmegen en de wenselijkheid van een driegesprek tussen patiënt, zorgmanager en maandcommissaris bij bemiddelingen geschreven. Gedurende het verslagjaar is dit – waar mogelijk – opgepakt en tijdens het verslagjaar voortgezet.

Gedurende het verslagjaar hebben twee maandcommissarissen op de locatie Nijmegen een beleidsoverleg van zorgmanagers bijgewoond. Naar aanleiding van dit overleg is een vervolggesprek gepland tussen een grotere delegatie van de Commissie (voorzitter, secretaris en diverse maandcommissarissen) en de directie (clustermanager, zorgmanagers en jurist), om nader in te gaan op de procedure rond het indienen van een klacht, het belang van het recht op beklag en het al dan niet eerst in gesprek gaan met een zorgmanager. Tevens is gesproken over het niet verjuridiseren en de mogelijkheid van bemiddeling. Aan het eind van het verslagjaar is besloten om de bestaande werkwijze voor indiening van een klacht/verzoek tot bemiddeling niet te wijzigen. Gedurende het verslagjaar zijn, ondanks de melding in het vorige jaarverslag, geen zorgmanagers uitgenodigd om een commissievergadering bij te wonen. Dit zal in het komende verslagjaar worden opgepakt.

3.6 Signalen racisme/ discriminatie

Gedurende het verslagjaar zijn voor de locatie Vught van één klager in diverse klachten beschrijvingen gedaan over ervaren discriminatie, racisme en ongelijke behandeling. In de verslagen van de maandcommissaris zijn gedurende het jaar geen meldingen van racisme en/of discriminatie gedaan. Dit geldt ook voor de drie gehouden beklagzittingen op die locatie.

Gedurende het verslagjaar zijn voor de locatie Zeeland in geen van de ingekomen klachten beschrijvingen gedaan over discriminatie en/of racisme. Eén klager ervaarde machtsmisbruik door personeel.

In de verslagen van de maandcommissaris zijn geen meldingen gedaan van discriminatie en/of racisme, behoudens dat is geschreven over “machtsmisbruik” en “wraak” door personeel jegens een klager.

In een ander maandcommissarisverslag benoemde een bewoner dat hij altijd gediscrimineerd wordt omdat hij deel uitmaakt van de groep tbs-gestelden. Tijdens beklagzittingen is eenmaal melding gemaakt over racisme en/of discriminatie, al stond dit niet in de klacht benoemd. Ook kwam racisme en/of discriminatie aan de orde ten aanzien van de wijze van verstrekking van voeding in relatie tot de geloofsovertuiging. Er is toen expliciet gevraagd of sprake was van discriminatie op grond van godsdienst. In de uitspraak van de beklagcommissie is toen overwogen dat niet is gebleken dat klager is beperkt in zijn recht om zijn godsdienst of levensovertuiging te belijden.

Gedurende het verslagjaar is voor de locatie Nijmegen in een ingekomen klacht een beschrijving gedaan over ervaren discriminatie en/of racisme. Voorts zijn klachten gedaan over het langzaam geestelijk en lichamelijk martelen dan wel respectloos behandelen op grond van leeftijd. Voorts is een klacht gedaan over uitsluiting op geloofsovertuiging bij groepsmomenten en een afnemend veiligheidsgevoel op grond van geloofsovertuiging.

In de verslagen van de maandcommissaris zijn geen meldingen gedaan van discriminatie en/of racisme, behoudens een bemiddeling die zag op verzuimen zorgplicht in verband met veiligheid van patiënten met een bepaalde etnische afkomst.

Tijdens een beklagzitting is over een klacht die zag op verstrekking voeding op grond van geloofsovertuiging overwogen dat onvoldoende rekening is gehouden met klagers levensovertuiging bij de bereiding van zijn maaltijden nu bij andere patiënten met een andere levensovertuiging of een bepaald dieet hier wel rekening mee wordt gehouden. Er was in casu derhalve sprake van een ongeoorloofde achterstelling ten opzichte van andere patiënten bij wie wel rekening werd gehouden met hun dieetwensen. Tijdens een andere beklagzitting is, gelet op de ervaren discriminatie, geoordeeld dat er geen aanknopingspunten waren dat sprake zou zijn geweest van discriminatie omdat in het kader van zorg voor klagers gezondheid op een bepaalde wijze was gehandeld.

In totaal zijn gedurende het verslagjaar door zeven patiënten in diverse klachten uitingen gedaan die verband kunnen houden met dit onderwerp.

4. De adviestaak

De Commissie heeft met belangstelling kennisgenomen van de door het RSJ opgestelde adviezen:

- Vergrijzing in detentie;
- RSJ Adviesprogramma 2023.

De Commissie heeft geen aanleiding gezien te reageren op deze adviezen.

Voorts is kennisgenomen van het door de RSJ opgestelde overzicht “Waartegen kan een gedetineerde klagen en Bouwstenen”.

De Commissie is zich ervan bewust dat dit overzicht niet van toepassing is op ingediende klachten op grond van de Bvt.

Voorts is kennisgenomen van de “Nota Beleidskader discriminatie en racisme bij DJI”. Zoals reeds eerder gemeld een thema dat de aandacht heeft van de Commissie.

In het verslagjaar werden door de Commissie geen expliciete adviezen uitgebracht aan het Ministerie van Veiligheid en Justitie, de RSJ of andere instanties en personen.

De Commissie heeft kennisgenomen van diverse stukken afkomstig van de Kerngroep Commissies van Toezicht (voormalig klankbordgroep) zoals:

- Beleidsplan Kerngroep;
- brief handreiking maandcommissariaat,
- brief vacatiegelden;
- brief Aandachtsfunctionaris;
- diverse nieuwsberichten.

In de brief over de Aandachtsfunctionaris is het advies gegeven om een portefeuillehouder sociale veiligheid aan te stellen. Hiervoor geldt hetzelfde als voor het onderwerp discriminatie. Het onderwerp behoeft aandacht, maar voor het benoemen van een speciale functionaris is niet gekozen nu elk commissielid hier aandacht voor dient te hebben.

Voorts is kennisgenomen van het Jaarverslag van de Klankbordgroep als ook het jaarverslag van het Kenniscentrum Commissies van Toezicht.

De Commissie heeft geen aanleiding gezien inhoudelijk te reageren op deze stukken.

Tot slot heeft de Commissie kennisgenomen van rapporten opgesteld door andere organisaties, waaronder:

- Incidentenonderzoek Pompestichting (zie ook 3.1), Inspectie voor Veiligheid en Justitie;
- Nieuwsbrief Verbeterplan Pompestichting.

5. De bemiddelingstaak

Net zoals in voorgaande jaren traden de leden van de Commissie bij toerbeurt op als maandcommissaris. In verband met hun rol tijdens de beklagcommissie waren de beklagvoorzitters daarvan vrijgesteld. Op deze manier wordt de bemiddelings- en de rechtspraakfunctie van de Commissie duidelijk van elkaar gescheiden. De Commissie heeft ook gevolg gegeven aan het, in de Beginselenwet verpleging ter beschikking gestelden neergelegde, uitgangspunt dat bij klachtafwikkeling aan bemiddeling zo mogelijk prioriteit wordt gegeven. De patiënten/bewoners werden doorgaans gewezen op de mogelijkheid van een gesprek met en bemiddeling door de maandcommissaris. Doorverwijzing naar de maandcommissaris volgde indien mogelijk en ook tijdens beklagzittingen werd, waar mogelijk, onderzocht of bemiddeling nog mogelijk is. Zoals in 3.5 is gemeld is gedurende het verslagjaar gesproken over de procedure rond het indienen van een beklag/dan wel een verzoek tot bemiddeling.

Voor de locatie Nijmegen traden in het verslagjaar zeven maandcommissarissen op aan de hand van een rooster. Voor de locaties Vught en Zeeland traden in het verslagjaar beurtelings twee leden op als maandcommissaris, eveneens volgens een rooster. Evenals in eerdere jaren handelden de maandcommissarissen de klachten en bemiddelingsverzoeken zelfstandig af. Zij hadden daarbij in beginsel contact met de zorgmanagers van de afdelingen en soms met de behandelcoördinator. In sommige gevallen werd een driegesprek gehouden met de patiënt, zorgmanager en maandcommissaris. Daarnaast is er de mogelijkheid dat patiënten spontaan naar het spreekuur komen (alleen patiënten van de opname- en behandelafdelingen locatie Nijmegen) of door middel van spreekbriefjes aangeven de maandcommissaris te willen spreken (bewoners van de LFPZ-afdeling locaties Vught en Zeeland).

In een overgroot deel van de klachten die bij het secretariaat binnenkwamen werd niet verzocht om bemiddeling maar werd direct beklag ingediend. De klachten werden – waar mogelijk – na registratie toch doorgestuurd naar de maandcommissaris met het verzoek te bemiddelen. In een aantal gevallen leidde dit tot oplossing van het probleem.

In het verslagjaar zijn in totaal 209 klachten (van de in totaal 435 bij het secretariaat binnengekomen klachten) doorgestuurd naar maandcommissaris ter bemiddeling (zie de tabellen in hoofdstuk 6). Voor de locatie Nijmegen gaat het om 153 verzoeken tot bemiddeling. Voor de locatie Vught betreft het 16 bemiddelingen en voor de locatie Zeeland betreft het 40 (geregistreerde) verzoeken tot bemiddeling. Dit leidde in 74 gevallen tot intrekking van het beklag na bemiddeling (zie bijlage 2, totaaloverzicht Klaver 2023). Daarbij wordt opgemerkt dat bij de categorie `ingetrokken` ook klachten kunnen zijn opgenomen die in een later stadium alsnog zijn ingetrokken na bemiddeling. In totaal zijn 167 klachten ingetrokken.

In het algemeen kan worden opgemerkt dat de maandcommissaris met regelmaat vragen te beantwoorden kreeg met betrekking tot de problemen rondom controle (in het bijzonder procedure rond urinecontroles), persoonlijke voorwerpen en meer in het algemeen over bejegening, behandeling (met name beperking van de bewegingsvrijheid tot de afdeling op grond van het behandelplan als zijnde een BBA-maatregel op de locatie Zeeland) en (persoonlijke) verzorging (gang van zaken rond bestelde boodschappen).

Wat de wijze van afhandeling door de maandcommissarissen aangaat, is in veel gevallen door de maandcommissaris contact opgenomen met de zorgmanager, uitleg gegeven aan de patiënt/bewoner en advies gegeven, bijvoorbeeld om nog eens met de zorgmanager van de afdeling de zaken te bespreken en aldus tot een oplossing te komen. Na afloop van een bemiddeling werd door de maandcommissaris meestal een schriftelijk bericht gezonden of telefonisch een terugkoppeling gegeven aan de patiënt en de zorgmanager. Daarnaast is door de maandcommissaris een algemeen verslag opgemaakt aangaande de bevindingen. Dit verslag werd tijdens de commissievergadering besproken.

6. De rechtsprekende taak

In het verslagjaar werd de beklagcommissie voorgezeten door mevr. Snijders en mevr. Bakker. Voorts heeft dhr. Brouwers vanwege plotselinge verhindering van een beklagvoorzitter als voorzitter een beklagzitting op de locatie Zeeland voorgezeten.

Aan de hand van een rooster namen bij toerbeurt andere commissieleden deel aan de beklagcommissie. De zittingen zijn dit jaar meervoudig gedaan. Er is soms gekozen voor schriftelijke afhandeling door de voorzitter. Mevrouw Lont is secretaris van de beklagcommissie.

In onderstaande tabel is het aantal binnengekomen beklagzaken en het aantal afzonderlijke klagers voor zowel het verslagjaar als 2022 aangegeven.

Locatie	Nijmegen	Vught	Zeeland	Totaal
Aantal klachten 2023	275	92	68	435
Aantal klagers 2023*	55	6	27	88
Aantal klachten 2022	194	60	60	314
Aantal klagers 2022 *	51	5	16	72

* Doordat patiënten intern overgeplaatst kunnen worden is het mogelijk dat zij op verschillende locaties klachten hebben ingediend.

Het totaal aantal ingediende klachten is ten opzichte van vorig jaar behoorlijk gestegen. Op de locatie Nijmegen is sprake van een forse stijging. Een mogelijke verklaring voor deze grote toename kan de ontstane onrust in aanloop naar en de uitkomst van het eerdergenoemde rapport Incidentenonderzoek Pompestichting 21 juni 2022 zijn. Voor de locaties Zeeland is het aantal klachten ongeveer gelijk gebleven en voor Vught is het aantal klachten met 50 procent gestegen. Dit valt te verklaren door een patiënt die veel klachten in heeft gediend.

Ook is in een tabel het aantal klachten, het aantal klagers en het totaal aantal patiënten per locatie aangegeven over de jaren 2019-2023.

Locatie	Nijmegen	Vught	Zeeland	Totaal
Aantal klachten 2023	275	92	68	435
Aantal klachten 2022	194	60	60	314
Aantal klachten 2021	187	36	159	382
Aantal klachten 2020	180	35	142	357
Aantal klachten 2019	235	33	78	346
Aantal klagers 2023	55	6	27	88
Aantal klagers 2022	51	5	16	72
Aantal klagers 2021	50	6	24	80
Aantal klagers 2020	46	4	26	76
Aantal klagers 2019	49	6	16	71
Totaal aantal patiënten 2023*	152	6	91	249**
Totaal aantal patiënten 2022*	169	6	92	267
Totaal aantal patiënten 2021*	172	7	90	269
Totaal aantal patiënten 2020*	181	6	92	267
Totaal aantal patiënten 2019*	170	6	89	265

* per 31 december van dat jaar

** Het totale aantal patiënten per 31 december is 277, maar per september 2023 is afdeling longcare Merendael gestart als onderdeel van Pompestichting maar niet vallend onder de Bvt. In totaal verblijven daar 28 patiënten op 31 december.

De beklagcommissie heeft in het verslagjaar de beklagzaken als volgt afgehandeld*:

Soort afdoening	Nijmegen	Vught	Zeeland	TOTAAL en %
Ingetrokken	112	14	41	167 (41%)
Niet-ontvankelijk	74	19	20	113 (28%)
Ongegrond	42	27	8	77 (19%)
(Deels) gegrond	25	3	6	34 (9%)
Rogatoir verzoek	11	2	0	13 (3%)
Onbevoegd	1	0	0	1 (0%)
TOTAAL	265	65	75	405 (100%)
Bemiddeling	153	16	40	209

*ziet op uitstroom, dus zowel openstaande klachten uit 2022 als ook binnengekomen klachten in 2023.

De onderdelen waarover in de locatie Nijmegen het meest werd geklaagd hadden betrekking op bewegingsvrijheid (zoals opgelegde maatregelen van afzondering, afdelingsarrest en separatie), behandeling en verzorging persoonlijk. Voor de locatie Vught werd vooral geklaagd over opgelegde maatregelen betreffende de bewegingsvrijheid. Zoals eerder opgemerkt verblijven in Vught patiënten van de ZISZ-afdeling. Deze klachten hebben betrekking op oplegging van een maatregel van afzondering alsmede op de verlengingen van deze maatregel. Verder is geklaagd over plaatsing op deze ZISZ-afdeling dan wel voortzetting van deze plaatsing. Voorts is geklaagd over persoonlijke voorwerpen dan wel verzorging persoonlijk.

Voor de locatie Zeeland geldt dat veelal is geklaagd over bewegingsvrijheid (onder meer afdelingsarrest en afzondering), behandeling en persoonlijke verzorging. Verwezen wordt naar bijlage 1 van dit jaarverslag, het overzicht soorten klachten per onderwerp per locatie.

Diverse klagers laten zich in hun beklagzaak bijstaan door een advocaat, dit kan zijn bij het indienen van een klaagschrift als ook ter zitting van de beklagcommissie. Daarnaast is diverse malen van een advocaat een schriftelijke reactie ontvangen indien een advocaat verhinderd was ter zitting te verschijnen. Ondanks de niet meer geldende coronamaatregelen is diverse malen door advocaten verzocht om telefonisch dan wel via een videoverbinding bijstand te mogen verlenen. Indien mogelijk wordt in overleg met de advocaat een datum voor de zitting gepland.

Tijdens een beklagzitting is eenmaal besloten tot inzet van een tolk.

Diverse malen werd een geldbedrag toegekend als compensatie na een (geheel of gedeeltelijk) gegrond verklaard beklag. Deze compensatie wordt uitbetaald wanneer de beslissing van de beklagcommissie onherroepelijk is. In de meeste gevallen ging het om een formele gegrondverklaring en werd in de uitspraak een compensatiebedrag opgenomen. Verder zagen de toegekende tegemoetkomingen op gemiste luchtmomenten, niet voldoen aan procedure urinecontrole, vermissing of schade aan eigendommen en op onjuiste ontvangst van post(pakketten).

De beklagcommissie heeft geen verzoeken om rogatoir verhoor gedaan inzake klachten van een overgeplaatste klager. In het verslagjaar zijn 13 verzoeken ontvangen en in behandeling genomen van andere Commissies van Toezicht om een patiënt rogatoir te horen.

De door de beklagcommissie (deels) gegrond verklaarde klaagschriften hadden onder meer betrekking op:

- ontvangst van geopende geprivilegieerde post van de Commissie van Toezicht;
- Protocol Urineonderzoek, in het bijzonder het niet mededelen reden van een uc en uitleg over de te volgen procedure (diverse uitspraken);
- niet kunnen beschikken over een televisie gedurende een bepaalde periode na terugplaatsing van de reso-afdeling naar een behandelafdeling;
- weigering contact met politie;
- de zorgplicht ten aanzien van koosjer eten, in het bijzonder gebruik van een magnetron en een BBQ op een feestdag;
- voeding tijdens Pesach;
- wijzen op recht van een herhalingsonderzoek bij mededelen uitslag een uc;
- (niet aanbieden) luchten (diverse uitspraken);
- (inbeslagname van) een reclamefolder;
- afhandeling van een vergoeding voor kwijtgeraakte molton en controller;
- weigering verstrekken (medische) verzorgingsproducten;
- vermissing van persoonlijke eigendommen, dekbed, wasmand en droogrek na overplaatsing;
- niet doorgaan tweemaal begeleid verlof;
- formele gebreken bij oplegging van wel verlenging van inperkende maatregelen zowel bij die zien op de bewegingsvrijheid dan wel dwangbehandeling (diverse uitspraken).
- hygiëne in de separeerruimte (diverse uitspraken).

Gedurende dit verslagjaar zijn geen klachten ingediend door meerdere klagers over één bepaald onderwerp.

Gedurende het beklagjaar zijn in totaal drie anonieme klachten ontvangen vanaf de locatie Nijmegen. Dergelijke klachten kunnen formeel niet in behandeling worden genomen nu de indiener van de klacht niet bekend is. Desondanks zijn deze klachten doorgestuurd naar de maandcommissaris voor het geval de indiener zich alsnog meldde tijdens het spreekuur van de maandcommissaris. Dat is helaas niet gebeurd. Ook zijn deze klachten besproken tijdens de vergadering van de Commissie met de directie. Deze anonieme klachten zagen niet op signalen van racisme/discriminatie.

De beklagcommissie heeft zich in één klacht onbevoegd verklaard nu de klacht afkomstig was van een patiënt die verblijft op de eerdergenoemde longcare-afdeling Merendaal.

De afwikkeling van het merendeel van de beklagzaken heeft langer geduurd dan de wettelijke termijn van twee keer vier weken. Het niet halen van de wettelijke termijn heeft diverse oorzaken. De belangrijkste reden hiervoor is de vertraging in de ontvangst van de reacties van de directie. Ook de factoren als het rouleren per locatie voor een beklagzitting (vooral voor de locaties Zeeland en Vught), de verhinderdata van advocaten en het ontvangen van nadere informatie na de inhoudelijke behandeling ter zitting.

De Commissie merkt op dat in beginsel de beklagzittingen meervoudig worden gehouden en dat schriftelijk uitspraak wordt gedaan. In sommige gevallen werd gelet op de aard/inhoud van de klacht, besloten om, na een extra schriftelijke ronde, een klacht schriftelijk af te handelen. Daar waar mogelijk werd een klaagschrift zonder zitting afgehandeld en werd afgezien van het opvragen van een schriftelijke reactie bij de directie.

In totaal zijn gedurende het verslagjaar 72 beroepen ingediend bij de RSJ tegen beslissingen van de beklagcommissie, namelijk 5 beroepen namens de directie en 67 beroepen namens de klagers. Op de locatie Nijmegen is driemaal door de directie beroep ingesteld en 27 maal door de klagers. Voor de locatie Vught geldt dat 31 maal beroep is ingesteld door de klagers. Door de directie is geen beroep ingesteld. Op de locatie Zeeland is 9 maal beroep ingesteld door de klagers. Door de directie is tweemaal beroep ingesteld.

In het verslagjaar zijn 4 uitspraken ontvangen waarin het beroep gegrond is verklaard, zijn 50 beroepen ongegrond verklaard en in 5 beroepen werd de appellante niet-ontvankelijk verklaard. Voorts zijn 10 beroepen ingetrokken.

Over het aantal ingediende schorsingsverzoeken bij de voorzitter van de beroepscommissie van de RSJ zijn geen cijfers beschikbaar nu deze niet afzonderlijk door het secretariaat zijn geregistreerd. Wel kan worden geconstateerd dat het merendeel van deze schorsingsverzoeken betrekking heeft op het verzoek om opheffing van opgelegde maatregelen zoals afdelingsarrest, afzondering en separatie dan wel zagen op verlenging van een a-dwangbehandeling. De meeste schorsingsverzoeken zijn afgewezen. Overigens wordt een schorsingsverzoek door de beklagcommissie tevens aangemerkt als een klaagschrift.

7. Overige vermeldenswaardige activiteiten en gebeurtenissen

Op 31 augustus 2023 zijn de voorzitter, lid dhr. Van Verseveld en de secretaris aanwezig geweest bij de opening van de eerdergenoemde nieuwe longcare-afdeling Merendael behorende tot de Pompestichting. Patiënten kunnen van de locaties Nijmegen en Zeeland doorstromen naar deze nieuwe afdeling dan wel teruggeplaatst.

Op 29 november 2023 hebben de voorzitter, lid dhr. Van Verseveld en de secretaris een gesprek gevoerd met de twee aangestelde externe deskundigen. Zij zijn aangesteld om het ingezette verbetertraject te monitoren en leggen (onder meer) verantwoording af aan het Ministerie. De afvaardiging van de Commissie is door de externe deskundigen bevraagd over verschillende onderwerpen.

8. Algemene conclusie en aandachtspunten

Er is sprake van een toename van het aantal klachten ten opzichte van vorig jaar. De stijging van het aantal klachten betekent dat een deel van de patiënten/bewoners de Commissie goed weet te vinden. De maandcommissarissen hebben met grote inzet invulling gegeven aan hun taak om te bemiddelen bij klachten. Met succes: een groot aantal klachten kon worden opgelost en werd ingetrokken.

De klachten die zich niet leenden voor bemiddeling of die niet opgelost konden worden zijn door de beklagcommissie afgehandeld.

De directie heeft de Commissie steeds van de ontwikkelingen in de kliniek op de hoogte gehouden, door informatie te verstrekken tijdens de vergaderingen en door de Commissie te voorzien van relevante rapporten en adviezen. De directie is steeds bereid geweest antwoord te geven op vragen van de leden.

Als informatie niet direct beschikbaar was, droeg de directeur er zorg voor dat de leden een vergadering later werden geïnformeerd.

Dit jaar heeft de Commissie na ruim zes jaren afscheid genomen van haar voorzitter. Een commissielid is voorzitter geworden. Ook is een commissielid om persoonlijke redenen gestopt. De Commissie is er gelukkig in geslaagd om een goed gekwalificeerd en enthousiast nieuw lid te vinden.

Dit jaarverslag 2023 is vastgesteld op 12 maart 2024.

mr. N. Lont, secretaris

mr. J.H.L.M. Snijders, voorzitter

BIJLAGE 1

Overzicht soorten klachten per onderwerp

2023	Nijmegen	Zeeland	Vught	TOTAAL
Activiteiten (arbeid)	7	2	3	12
Activiteiten (diversen)	1	0	0	1
Activiteiten (luchten)	9	2	0	11
Activiteiten (sport)	0	0	0	0
Behandeling	31	15	9	55
Bejegening	12	2	3	17
Bewegingsvrijheid (o.a. afdelingsarrest, separatie, afzondering en plaatsing afdeling intensieve zorg)	48	16	21	85
Compensatie	0	0	0	0
Contact buitenwereld (bellen)	16	0	7	23
Contact buitenwereld (bezoek)	12	0	1	13
Contact buitenwereld (media)	0	0	0	0
Contact buitenwereld (post)	12	1	3	16
Controle (o.a. urineonderzoek & onderzoek persoonlijke verblijfsruimte)	24	3	3	30
Dwangbehandeling	7	1	2	10
Eisen verblijfsruimte	10	1	1	12
Geweld	1	0	2	3
Informatie/ procedure	2	0	1	3
Persoonlijke voorwerpen	14	7	16	37
Rekening courant/ zak- en kleedgeld	12	2	0	14
Rogatoir verzoek	13	0	2	15
Schadeverhaal	3	1	5	9
Selectieoverplaatsing (extern/intern)	0	2	0	2
Transport	1	0	0	1
Verlaten inrichting	5	2	0	7
Verzorging (diversen)	6	2	1	9
Verzorging (godsdienst, levensovertuiging)	4	0	0	4
Verzorging (medische)	13	2	5	20
Verzorging (persoonlijke)	12	7	7	26
TOTAAL	275	68	92	435

BIJLAGE 2

Totaaloverzicht KLAVER 2023

	Doorloop termijnen in dagen								Beslissingen							
	Instream aantal klachten	Uitstream aantal klachten	0-10	11-30	31-40	41-50	51-60	> 60	Geground	Ongegrond	Deels ground	Niet ontvankelijk	Ingetrokken	Ingetrokken na bemiddeling	Ingetrokken ter zitting	Afdoening na rogatoir verzoek
Nijmegen	275	265*	3	29	11	20	13	189	17	42	8	74	51	52	9	11
Zeeland	68	75	6	8	9	3	3	46	2	8	4	20	17	21	3	0
Vught	92	65	1	1	2	0	4	57	1	27	2	19	11	1	2	2
Totaal	434	405	10	38	22	23	20	292	20	77	14	113	79	74	14	13

KLAVER: Klachten Verwerken En Rapporteren

* 1 klacht is onbevoegd

BIJLAGE 3

Managementoverzicht KLAVER 2023 locatie Nijmegen (per kwartaal)

	Beginvoorraad	Instroom	Uitstroom	Doorlooptijd (in dagen)	Geground	Ongegrond	Deels geground	Niet ontvankelijk	Ingetrokken (ing.)	Ing. na bemiddeling	Ingetrokken zitting	Rogatoir verzoek	Eindvoorraad
Kw 1	66	69	48	97	3	11	2	18	8	4	1	1	87
Kw 2	87	69	73	95	6	14	0	22	15	10	3	2	83
Kw 3	83	78	81	94	4	6	3	25	10	24	3	6	80
Kw 4	80	59	63	91	4	11	2	9	18	14	2	2	76
Totaal		275	265		17	42	8	74	51	52	9	11	*

* 1 klacht is onbevoegd

Managementoverzicht KLAVER 2023 locatie Vught (per kwartaal)

	Beginvoorraad	Instroom	Uitstroom	Doorlooptijd (in dagen)	Geground	Ongegrond	Deels geground	Niet ontvankelijk	Ingetrokken (ing.)	Ing. na bemiddeling	Ingetrokken zitting	Rogatoir verzoek	Eindvoorraad
Kw 1	18	6	20	99	0	7	0	5	8	0	0	0	4
Kw 2	4	26	6	69	0	3	0	1	0	0	0	2	24
Kw 3	24	12	12	73	0	1	1	9	0	1	0	0	48
Kw 4	24	48	27	119	1	16	1	4	3	0	2	0	45
Totaal		92	65		1	27	2	19	11	1	2	2	

Managementoverzicht KLAVER 2023 locatie Zeeland (per kwartaal)

	Beginvoorraad	Instroom	Uitstroom	Doorlooptijd (in dagen)	Geground	Ongegrond	Deels geground	Niet ontvankelijk	Ingetrokken (ing.)	Ing. na bemiddeling	Ingetrokken zitting	Rogatoir verzoek	Eindvoorraad
Kw 1	18	17	19	112	1	0	0	8	4	3	3	0	16
Kw 2	16	23	28	61	0	4	1	6	8	9	0	0	11
Kw 3	11	13	8	54	0	1	2	2	1	2	0	0	16
Kw 4	16	15	20	86	1	3	1	4	4	7	0	0	11
Totaal		68	75		2	8	4	20	17	21	3	0	

